

Sigurd Poulsen, landsbankastjóri:

Avgjørt brúk fyri einum landsbanka

-verður hann niðurlagdur er tað eitt stórt afturstig fyri føroyska samfelagið. Tað hevur stóran týdning, at tað í hesum landinum er onkur, sum hevur til uppgávu at hyggja eftir, um landsins áhugamál samanlagt verða røkt

Hóast lógin fyri landsbankan varð samtykt í 1978, so er virksemd hjá hesum stovni framvegis sera avmarkað. Har arbeidda í dag einans tvey fólk, landsbankastjórin, Sigurd Poulsen, sum er útbúgvinn sum búskaparfrøðingur og bert hevur virkað í bankanum í fyra ár og so Jens Erik Magnussen, bankamaður.

-Men hvønn týdning hevur ein landsbanki í veruleikanum fyri eitt samfelag sum okkara?

Sigurd Poulsen: -Hann hevur avgjørt stóran týdning, men tær týðandi funktiónirnar, sjálvt bankavirksemd, er óngantið komið í gongd. Vit hava tó gjørt nógva við tað analytiska tvs. at hyggja eftir búskaparligu víðurskiftinum í landinum.

Landsbankastjórin sigur, at teir eru í ferð við at byggja nakað upp. Hann leggur stóran dent á, at stovnurin er óheftur, tá ræður um at meta um víðurskiftini. Umframt at meta um verandi víðurskifti verður eisini roynt at gera metingar um, hvussu hesi víðurskifti kunnu verða broytt, tá hetta tænar samfelagsins áhugamálum best.

Skerjing

-Men er veruleikin ikki tann, at landsbankin við tí sera avmarkandi virkseminum hvørki er fuglur ella fiskur?

-Tað er fyri stóran part rætt, men nú leggja nøkur lógaruppskot í tinginum, sum ætlandi skulu verða grundarlagið undir framtíðar og helst økta

virksminum hjá stovninum. Uppskotini fara tó eisini at skerja upprunliga ætlaða virkisøkið hjá stovninum.

Eitt av uppskotunum snýr seg um at gera broytingar í sjálvari landsbankalógini. Her er m.a. talan um møguleikan at hava bankasamband við privat. Hesin er lítill undir verandi lóggávu, men verður nú fullkomiliga tikin burtur.

Síðani er tað møguleikin at hava bankasamband við allar almennar stovnar og kommunur. Hesin verður meira ella minni skorin burtur, soleiðis at landsbankin í framtíðini í størri mun kemur at virka sum millumlið millum landsstýrið og peningastovnararnar í peningaligum samstarvi.

Hitt lógaruppskotið snýr seg um, at landsstýrið skal hava nøkur innlán í landsbankanum og byggir hetta m.a. á tær avmarkingar, sum eru framdar, umframt at allir teir almennu grunnarnir eru strikaðir á landskassaroknskapinum.

Pengur aðrar vegir

Upprunaliga varð tað ætlanin, at landsbankin skuldi umsita pengarnar hjá hesum mongu grunnunum, men nú teir eru tiknir av og pengarnir tiknir aftur í landskassan, mugu aðrir úteigir finnast fyri, at landsbankin skal fáa nakað av pengum at arbeiða við. Tað verður skipað á tann hátt, at løgtingið áleggur landskassanum at hava pengar í landsbankinum. Skotið er upp, at

hetta talið skal vera 15% av bruttotjóðarúrtøkuni.

-Hetta tryggjar, sigur Sigurd Poulsen víðari, at landsbankin hevur nakað av pengum at arbeiða við, og tað tryggjar eisini, at teir pengar, sum landsstýrið fyrr bant í grunninum, nú eru bundnir á annan hátt enn í landsbankanum og eftir hansara tykki ein hóskilgari hátt.

Fyrr var mannagongdin tann, peningur varð játtaður til eitt framtíðar projekt. Nú verður stýrt yvir figgarlógina, hvat skal setast í gongd. Tað fylgillig ein raðfesting av fløgnum og skulu innláníni í landsbankanum tryggja, at landskassin eigur hesar pengarnar, sum ein annars fyrr hevði oyrmerkt. Hetta merkir, at tað í størri mun verða landsbúskaparligu víðurskiftini, sum verða avgerandi fyri gongdini.

Framstig og nýskapan

Samanumtikið heldur landsbankastjórin, at umrøddu uppskotið tilsamans eru eitt framstig. Tey fara at hava við sær, at landsbankin fer at verða eitt stabiliserandi og týðandi fagligt lið millum landsstýrið, tann politiska myndugleikan, peningastovnararnar og vinnulívið.

-Men tað er sera avgerandi, um vit klára at byggja upp tiltúgv til okkara arbeiði leggur landsbankastjórin afturat og heldur fram:

-Meiningin er at byggja upp ein ávisan au-



Sigurd Poulsen og Jens Erik Magnussen frammanfyri húsini, sum landsbankin húsná i. Mynd: Kalmar

toritet, sum byggir á fagligt arbeiði. Ein styrki er, at vit eru ein óheftur stovnur, soleiðis at hesin miðdeplin millum tey stóru maktsentrini í landinum kemur at arbeiða meira óheft av bæði politiskum og vinnuligum áhugamálum. Tvs. at tað eru landsins áhugamál, sum eru í sentrum.

Bara tað heldur landsbankastjórin er ein nýskapan.

-Tað er ein stór styrki, at tað í hesum landinum er onkur, sum hevur til uppgávu at hyggja eftir, um landsins áhugamál samanlagt verða røkt - og sum kann geva sítt ískoyti til tess.

Fleiri fólk

-Men klárar landsbankin komandi uppgávurnar við verandi mannig?

-Nei. Vit eru tvey fólk sum er. Sjálvur haldi eg, at hetta eigur at byggjast spakuliga upp. Eg kundi hugsað mær, at einir tveir til tríggir búskaparfrøðingar vóru settir umframt eitt bankafólk, og eitt skrivstovufólk mugu vit so eisini hava.

Í dag starvast Jens Erik Magnussen, bankamaður og Sigurd Poulsen, búskaparfrøðingur í

Landsbankanum.

Uppá fyrispurning hvat hann heldur fólk fara at siga til, at fleiri stórv skulu seiast hjá tí almenna - í hesum føri í Landsbankanum sigur Sigurd Poulsen:

-Eg skilji væl, at fólk fara at seta spurnartekin við hetta, men hinvegin hugsi eg eisini fólk skilja týðningin, sum ein slíkur stovnur kann fáa fyri okkum øll - at tað er uppiðina, at vit fara at hyggja eftir, hvussu tingini hanga saman og hvussu ein fær tey at hanga betri saman í samfelagnum - at tað ikki bara eru seráhugamál, sum draga til sín og geva eina meðalloysn sum úrslit, men at tað her finst ein stovnur, sum ger vart við, at øll tilsamans hava nøkur áhugamál, sum ganga uppið tvør av hesum seráhugamálunum.

Afturstig at niðrleggja stovnin

Landsbankastjórin sigur annars, at hann hevði roknað við, at onkur fór at leggja uppskot fram um at niðrleggja stovnin m.a. fyri at spara. Í dag kostar stovnurin millum eina og hálva aðru millión. So talan verður ikki um nakra stóra sparing. Tað kann

skjótt fara at vísa seg, at slík sparing í veruleikanum als eingin sparing er, men heldur eitt stórt afturstig.

-Sjálvr haldi eg tað vildi verið eitt stórt afturstig, um stovnurin varð niðurlagdur.

-Hevði landsbankin, um hann hevði størri arbeidsorku og virkisøki og longu var farin at virka fyri meira enn 10 árum síðani kunnað forðað fyri nógva av teimum búskaparligu trupulleikum, sum vit í dag stríðast við?

-Sjálvt ein óheftur stovnur fær ikki broytt tær krefur og mekanismur, sum eru í gongd í samfelagnum. Men tað er greitt, at ein vælverkandi landsbanki hevði kunnað virkað fyrirbyggjandi og møguliga fyrr kunnað vist á, hvønn veg tað bar.

Rentan fall

Sigurd Poulsen visir á, at tað, sum gjørdi størst útslag og var við til at broyta støðuna í Føroy-